



Auditopleiding 2021-2022

SCHOLEVALUATIEONDERZOEK AUDITRAPPORT

VERTROUWELIJK

it iepen finster

te Achlum
Brinnummer 04KZ



Uitgevoerd op: 20 en 21 september 2022
Auditbureau Noord-Nederland
Door: Martha Meindersma senior-auditor
Piet Huijser en Brenda Oostra aspirant-auditor
Rapport vastgesteld op: 11-11-2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding		3
1.2 Werkwijze audit	3	
1.3 Context van de school	4	
1.4 Kenmerken van de school	5	
1.5 Opbouw van het rapport	6	
2. Bevindingen, hoe een beoordeling tot stand komt		7
2.1 Inleiding	7	
Profiel van de school		7
2.2 Kernstandaarden en legenda	8	
3. Indicatoren volgens het toezichtkader Onderwijsinspectie		9
3.1 Onderwijsproces	9	
3.2 Veiligheid en schoolklimaat	15	
3.3 Onderwijsresultaten	17	
3.4 Sturen, kwaliteitszorg en ambitie	20	
3.5 Wettelijke vereisten	24	
4 Samenvatting		25
4.1 Terugblik onderzoeksvragen	26	
5. Aanbevelingen		27
6 Reactie van de school		28
BIJLAGEN		29

1. Inleiding

Oudeboon Onderwijsadvies heeft in samenwerking met Auditbureau Noord-Nederland de Audit Opleiding ontwikkeld. Voor PCBO-Fryslan neemt een aantal directeuren van PCBO-Leeuwarden, Palludara en CBO-NW Friesland deel aan deze opleiding.

Om het auditeren te leren worden er audits op de scholen van de deelnemers uitgevoerd. Op 20 en 21 september 2022 was het auditteam op bezoek bij Brenda Oostra, schoolleider van IKC it iepen finster te Achlum.

Brenda Oostra had de rol als auditee, Piet Huijser had de rol als aspirant-auditor en was bij deze audit de leider. Martha Meindersma was als senior-auditor begeleider van deze oefenaudit.

Onderzoeksvragen opdrachtgever(s)

1. *Wordt de doorgevoerde vernieuwing van samenhangend onderwijs op it iepen finster herkend.*
 2. *Wat draagt deze ontwikkeling bij aan de vorming van kinderen*
 3. *Is er een doorgaande lijn en wordt het gezamenlijk gedragen binnen het IKC.*
 4. *Is het te herleiden naar de visie van de school.*
- Een audit zal door de inspectie mogelijk als evaluatieonderzoek van een onafhankelijke deskundige worden beschouwd (zie OZK 2021, blz. 43, SKA3): ‘*

1.2 Werkwijze audit

Uitgangspunt voor de audit zijn de richtlijnen en normen van de inspectie zoals beschreven in het Onderzoekskader 2021 (versie 1 augustus 2021). De audit richt zich op vier van de vijf kwaliteitsgebieden. Het onderdeel financieel beheer wordt niet meegenomen in het auditonderzoek. Daarmee omvat de audit vier kwaliteitsgebieden en in totaal twaalf standaarden.

Het rapport is opgebouwd aan de hand van de volgende kwaliteitsgebieden en standaarden:

OP Onderwijsproces

- aanbod
- zicht op ontwikkeling en begeleiding
- pedagogisch-didactisch handelen
- onderwijstijd
- afsluiting

VS Veiligheid en Schoolklimaat

- veiligheid
- schoolklimaat

OR Onderwijsresultaten

- cognitieve resultaten op de kernvakken
- sociale en maatschappelijke competenties

SKA Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

- visie, ambities en doelen
- uitvoering en kwaliteitscultuur
- evaluatie, verantwoording en dialoog

Het onderzoek bestaat uit de volgende activiteiten:

- bijwonen van lessen in verschillende groepen,
- nabespreken van de bevindingen van de lessen met de leraren (professionele dialoog),
- onderzoek klassen-management en klassenadministratie
- onderzoek naar de inrichting van het systeem van (extra) ondersteuning, begeleiding en zorg.
- gesprekken met de directeur en de intern begeleider
- gesprek met het team (professionaliseren, communicatie, ouderbetrokkenheid en schoolontwikkeling).
- gesprek met een vertegenwoordiging van de leerlingen (schoolklimaat, veiligheid en pedagogisch klimaat),
- gesprek met enkele ouders,

1.3 Context van de school

It iepen finster is sinds augustus 2014 een samenwerkingsschool waar christelijk en openbaar onderwijs samenkomen. Onze school valt onder het bestuur van CBO Noardwest Fryslân. Met de samenwerkingsschool is de wens van 'één school' in het dorp gerealiseerd, wat de leefbaarheid en het onderwijs versterkt. Met de start van de samenwerkingsschool zijn de gebouwen verbouwd en samengevoegd tot één modern ruim gebouw. We beschikken over mooie ruime groepsruimtes, een open leerplein, een bibliotheek en een ruim schoolplein.

Met ingang van 1 september 2020 zijn we overgegaan in een IKC (integraal kindcentrum). Dit houdt in dat de peuteropvang en de buitenschoolse opvang (BSO) formeel onder ons valt. We waarborgen op deze manier een doorgaande lijn voor kinderen vanaf 2 t/m 13 jaar. Onderwijs en opvang komen zo onder één dak samen.

Onze missie: wie zijn wij

'Sterk in samenzijn waar ruimte is om te groeien voor iedereen'.

Wij gaan uit van wat ons bindt in plaats van wat ons scheidt. We doen dit vanuit respect en begrip voor elkaar. Wij vinden het belangrijk dat er op onze school ruimte is voor het eigene van elk kind, elk kind zichzelf kan zijn en vanuit eigenaarschap leert en leeft.

Visie: wat willen wij

Op it iepen finster willen wij ruimte geven aan het eigene van elk kind, dat een kind zichzelf kan zijn. Wij proberen kinderen mede-eigenaar te maken van hun eigen leerproces. Hiermee willen we kinderen een goede voorbereiding bieden op de toekomst op het gebied van kennis, vaardigheden en vorming. 'Wat zijn mijn kwaliteiten en talenten en wat heb ik nodig om verder te groeien?' We zien vorming door de school als een pedagogische opdracht. Het ontwikkelen van mens-zijn is bij ons een opvoedingsdoel, wat alles wat op school gebeurt overkoepelt. Kinderen, ouders en leerkrachten zorgen samen voor een ieders persoonlijke groei.

We willen onze visie ook waarmaken in de praktijk van alle dag en onze kernwaarden daarbij zijn:

Veiligheid en respect: we vinden het belangrijk dat een kind zichzelf kan zijn op school. Een positieve benadering vinden wij belangrijk en dat onze school een plek is waar een sfeer van geborgenheid, veiligheid en wederzijds respect heerst. Respect zien wij als een uitgangspunt om samen, met behoud van ieders eigenheid, plezierig te werken aan persoonlijke ontwikkeling. Zo kan elk kind goede vervolgstappen maken voor de toekomst. Wanneer kinderen, ouders en leerkrachten elkaar respecteren maakt dit de weg vrij naar openheid, vertrouwen en een goede relatie. Veiligheid, respect en motivatie dragen bij aan een groeiend zelfvertrouwen. Een kind wat 'goed in zijn vel zit' staat open voor nieuwe ervaringen, kennis en ontwikkeling. We streven ernaar dat ieder kind terugkijkt op een fijne basisschoolperiode en trots is op zichzelf en op zijn/haar omgeving.

Autonomie: we vinden het belangrijk dat een kind zichzelf kan zijn en vanuit eigenaarschap leert en leeft. Zijn/haar eigen talenten ontdekt en mag inzetten. We willen ruimte geven aan eigen initiatief en

aansluiten bij de behoefte van het kind. We willen kinderen stimuleren om verantwoordelijk te zijn en verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf, de ander en voor de leefomgeving.

Ambities: we willen de kinderen op onze school een goede voorbereiding geven op de toekomst en de veranderende maatschappij. Wat heb ik nodig om verder te groeien, op het gebied van kennis, vaardigheden en vorming. We vinden het belangrijk om goed aandacht te geven aan de basisvaardigheden en de kwaliteit van lezen, taal en rekenen. Daarnaast willen wij ruimte geven aan innovatie en vernieuwing om de leerlingen kennis te laten maken met de huidige en toekomstige wereld om hen heen.

Identiteit: op onze school komen kinderen, leerkrachten en ouders/verzorgers samen met verschillende achtergronden en vanuit verschillende levensbeschouwingen. Wij staan open voor elkaar en ons kernwoord hierin is: wij doen dingen SAMEN. Wij gaan uit van wat ons bindt in plaats van wat ons scheidt. We doen dit vanuit respect en begrip voor elkaar. Wij beschouwen de school als een gemeenschap van kinderen, teamleden en ouders/verzorgers. De school moet daarom een plek zijn die je eigen is of wordt. Een plek waar een sfeer van geborgenheid heerst, waar je jezelf kunt zijn en waar je je gerespecteerd weet door anderen.

Bronvermelding: informatiegids it iepen finster

1.4 Kenmerken van de school

Kenmerken van de school	Peiling	Gegevens
Aantal leerlingen Stabiel / krimp / verloop afgelopen 5 jaren	Huidige datum + verwachting aantal lln eerstvolgende teldatum	1 september '22: 11 peuters, 70 leerlingen op school en 22 kinderen op de opvang. Verwachting is eerst een lichte daling en daarna weer stabiel.
Aantal leraren totaal (+ FTE-s) + specifieke kenmerken + aantal jaren werkzaam op deze school: < dan 5 jaar < dan 10 jaar < dan 20 jaar > dan 20 jaar	Situatie huidig schooljaar	5 leerkracht < 5 jr. 1 leerkracht < 10 jr. 1 leerkracht < 40 jr. 4 pedagogisch medewerkers (3 < 2jr.) 2 onderwijs assistentes Directeur sinds 1-1-2020
Aantal groepen op school, inclusief de verdeling (combinaties)	Situatie huidig schooljaar	3 combigroepen: 1-2-3 en 4-5 en 6-7-8 De combi 6-7-8 is dit schooljaar voor het eerst.
Kenmerken populatie	Voedingsgebied Populatie Karakter NT-II onderwijs Specifieke onderwijsbehoefte	Achlum-Hitzum-Arum-Kimswerd-Harlingen. Klein dorp, boerenbedrijven, ondernemers en veel ouders uit de zorg. Kinderen worden erg beschermd. Geen NT-II 2 lln naar de plusklas
Speciaal aandachtsgebied school; School Ontwikkel Plan	Ontwikkeling in organisatie,	Wij zitten met elkaar in een transitie ontwikkeling. Kenmerken: Samen, en

Actiepunten Schooljaarplan	pedagogiek, didactiek of overig.	samenhangend onderwijs, groep overstijgend, maatjes, talentontwikkeling m.n. gericht op WO. We hechten veel belang aan bewegen, sport en spel. We zijn vorig jaar gestart met thematisch onderwijs door ons hele IKC (zonder methode).
Specifieke kenmerken / samenwerkingsverbanden van de school: PSZ, Kinderopvang en/of BSO in school, Bibliotheek in de school, IKC Hoogbegaafdheidsaanbod, 21st centuryskills, Onderwijs 0-12 jaar, Overig...		Peuteropvang VSO Verlengde peuteropvang. BSO IKC (0-13jr) Bieb op school Levelwerk en plusklas binnen de Stichting

1.5 Opbouw van het rapport

Het rapport is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de inleiding, opzet en inhoud van het onderzoek en de context van de school.
- In hoofdstuk 2 wordt het profiel van de school beschreven en de bevindingen van de verschillende kwaliteitsgebieden uitgelegd.
- In hoofdstuk 3 wordt een overzicht gegeven van de waarderingen en staat een kort eindoordeel.
- In hoofdstuk 4 zijn de bevindingen van de auditor samengevat.
- In hoofdstuk 5 staan de belangrijkste aanbevelingen beschreven.
- Hoofdstuk 6 is gereserveerd voor de reactie van de schoolleiding.

2. Bevindingen, hoe een beoordeling tot stand komt

4.1 Inleiding

Over de definitie van 'goed' onderwijs kan men sterk van mening verschillen. Bovendien veranderen die opvattingen in de loop der tijd. De auditoren gebruiken het Onderzoekskader van de Inspectie om na te gaan in welke mate de school voldoet aan de door de overheid gestelde normen. De auditor beschrijft daarbij niet alleen zijn bevindingen in het rapport, maar geeft ook aanbevelingen voor het vervolgtraject en/of aanknopingspunten voor het beleid in het vervolgtraject. Een audit is er dan ook op gericht om team, directie en/of bestuur inzicht te geven in de kwaliteit van de school op dat moment. De auditor beschrijft wat er goed gaat op de school en waar de verbeterpunten en risico's liggen.

Profiel van de school

Overzicht 12 standaarden		De belangrijkste aandachtspunten	1	2	3	4	5
OP1	Onderwijsaanbod	Schoolambities					
OP2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding	Rol en taakverdeling Zorg & Begeleiding. Structuur in evaluatie door bijvoorbeeld PPAAA. Sturen op 2F – 1S aanbod en resultaten.					
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen	Evaluatie van de les dmv Feedback en Feedforward. Afstemming van aanbod, instructie, verwerking en tijd passend bij de ontwikkeling van de leerlingen.					
OP4	Onderwijstijd						
OP6	Afsluiting						
VS1	Veiligheid						
VS2	Pedagogisch klimaat	Competentie en autonomie van de leerlingen onderling: bijvoorbeeld door 'The leader in me' (Covey voor kinderen).					
OR1	Resultaten						
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties	Concrete doelen beschrijven					
SKA1	Visie, ambities en doelen	Visie leerlingen bovenbouw beschrijven.					

SKA2*	Uitvoering van de kwaliteitscultuur	Professioneel team zijn en blijven					
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog						

In rood: vier kernstandaarden (zie blz. 47, Onderzoekskader 2021), plus de * die meetelt voor de beoordeling 'goed'.

2.2 Kernstandaarden en legenda

De kwaliteitsgebieden van het OZK 2021 zijn onderverdeeld in standaarden. Per kwaliteitsgebied heeft de auditor verschillende (bij de school passende) standaarden beoordeeld. Bij die beoordeling conformeert de auditor zich grotendeels aan de normering van de inspectie (zie OZK 2021, blz. 46). Toch is een auditor veelal 'strenger' in zijn oordeel dan een inspecteur. Dat uit zich met name bij de bevindingen die passen bij de code 'geel' of 'licht groen'. De auditor kiest dan voor andere bewoordingen en soms voor een strenger oordeel. Dit kan zijn: *in ontwikkeling of alert zijn*. Of *twijfelachtig of net voldoende*. Dat zijn geen termen die in het inspectiekader of inspectierapport worden gebruikt. Het kan dus voorkomen dat het oordeel van de auditor scherper is dan de normering van de inspectie. Onderstaande tabellen geven het kwaliteitsprofiel van de school weer.

Kernstandaarden	OP 2	OP3	VS1	OR1
	Zicht op ontwikkeling en begeleiding	Pedagogisch-didactisch handelen	Veiligheid	Resultaten Cognitieve opbrengsten

De hierboven beschreven standaarden spelen alle vier een belangrijke rol bij de beslissing of een school als voldoende of als onvoldoende beoordeeld wordt. Wanneer een school het oordeel 'goed' van de inspectie wil ontvangen dan zullen alle standaarden tenminste voldoende moeten zijn en is de standaard SKA2 (Uitvoering en kwaliteitscultuur) als 'goed' beoordeeld, evenals twee standaarden uit de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader van de scholen. Tevens moet de school de overige wettelijke vereisten naleven.

Legenda		
In de waardering is weergegeven in hoeverre de standaarden (en de onderliggende indicatoren) zijn gerealiseerd.		
1		onvoldoende, zwak
2		twijfelachtig of in ontwikkeling, nog niet voldoende
3		net voldoende
		voldoende
4		goed
5		niet te beoordelen of niet onderzocht

3. Indicatoren volgens het toezichtkader Onderwijsinspectie

3.1 Onderwijsproces

OP1	Onderwijsproces: aanbod	1	2	3	4	5
1.1	Het aanbod voor de basisvaardigheden (taalverzorging, lezen en rekenen) is gebaseerd op de kerndoelen en referentielijnen.					
1.2	De leerlijnen sluiten op elkaar aan; de opbouw van de leerinhouden is evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.					
1.3	De leerinhouden voor de basisvaardigheden worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van groep 8.					
1.4	Het aanbod is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen.					
1.5	Het aanbod omvat (ten minste bij taal en rekenen) verschillende referentieniveaus. (<1F, 1F en 1S/2F). Het aanbod is (waar nodig) verdiept en verbreed.					
1.6*	Scholen in Friesland hebben een aanbod Friese taal (of een ontheffing hiervoor).					
1.7	De school heeft een aanbod t.b.v. respect en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.					
1.8	De school heeft een aanbod om de sociale en maatschappelijke vaardigheden van de leerlingen te ontwikkelen.					
1.9	De school heeft een aanbod burgerschap.					
1.10	De school heeft aanvullende ambities voor het aanbod beschreven en geeft aan hoe deze (zullen) worden gerealiseerd.					

Toelichting

It iepen finster gebruikt moderne methoden die voldoen aan de huidige kerndoelen, dit is goed af te lezen aan de tussen- en eindresultaten. Het samenhangend aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving. Voor het vakgebied wereld oriëntatie maakt de school gebruik van de SLO leerlijnen. Ook het taalaanbod krijgt hierbij steeds meer vorm. Voor rekenen en in mindere mate spelling maakt de school een ontwikkeling door m.b.v. de methodiek Snappet. Ook hier wordt de slag gemaakt naar de eigen leerlijnen om zo in de behoefte van elk kind te voorzien.

De school heeft ambities om het aanbod voor de meervoudige intelligentie te vergroten. Dit wordt al opgepakt op de talentenmiddag, maar de aanvullende ambitie voor excellentie ligt op de vakgebieden rekenen, taal en lezen. De ambities zijn mondeling toegelicht, maar staan nog niet beschreven. Dit is een aandachtspunt.

Op het gebied van Burgerschap heeft de school al vele stappen gezet; zo is er een actieve leerlingenraad, worden er klassenvergaderingen gehouden en kennen de kinderen elkaar erg goed, door de zogeheten maatjesopdrachten die in samenhang worden aangeboden. Oudere kinderen helpen de jongere kinderen; 'we doen het samen'. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van de methodiek Kwink en Trefwoord, waarin lessen m.b.t. Burgerschap worden aangeboden. Ook het inspelen op de actualiteit, zoals geld inzamelen voor Oekraïne draagt bij aan de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke vaardigheden.

Om de kinderen van it iepen finster uit hun beschermde omgeving te halen worden er activiteiten buiten de grenzen opgezocht, zoals culturele uitstapjes en 't meerdaagse kamp. Daarnaast wordt er veelvuldig gebruik gemaakt van gastlessen binnen en buiten school.

Het is echt geweldig om te zien hoe het onderwijs vorm heeft gekregen in samenhang. De kinderen zijn meer dan gemiddeld gemotiveerd bij hun leerproces. De rol van de leerkracht getuigt van lef door los te laten en kinderen vertrouwen te geven. De kinderen ontdekken en leren samen.

OP2	Onderwijsproces: zicht op ontwikkeling en begeleiding	1	2	3	4	5
2.1	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.					
2.2	De leraren vergelijken de informatie (met name voor de basisvaardigheden) met de verwachte ontwikkeling.					
2.3	De leraren gebruiken de gegevens bij het afstemmen van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van zowel subgroepen als individuele leerlingen.					
2.4	Op grond van de analyse bepaalt de school welke acties of interventies nodig zijn om in te spelen op achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen.					
2.5	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen (extra) ondersteuning, begeleiding of zorg nodig hebben.					
2.6	De leraren analyseren de gegevens van individuele leerlingen en zoeken mogelijke verklaringen voor stagnaties in de ontwikkeling.					
2.7	De school voert de (extra) ondersteuning, begeleiding en/of zorg planmatig en aantoonbaar uit.					
2.8	De school evalueert regelmatig de effecten van de (extra) ondersteuning, begeleiding en/of zorg.					
2.9	De school werkt samen met ketenpartners wanneer de interventies haar eigen kerntaken overschrijden.					
	OPP & SOP					
2.10	De school heeft voor leerlingen die structureel op een ander niveau werken een passend aanbod dat verwerkt is in een ontwikkelingsperspectief dat voldoet aan de criteria.					
2.11	De school evalueert periodiek of het aanbod en de werkwijze het gewenste effect hebben en stelt interventies zo nodig bij.					
2.12	De school heeft in het Schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden.					

Toelichting

De zorgstructuur omvat alle aspecten van de zorg en ondersteuning. De kenmerken van de leerlingen zijn in beeld. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden vroegtijdig gesignaleerd. Sinds de transformatie van het iepen finster naar een IKC, zijn de peuters (nog) beter in beeld.

Per 1 januari 2021 is er een nieuwe IB-er werkzaam op het iepen finster. Ze heeft de IB-taak overgenomen van een zeer ervaren voorganger. Vooreerst volgt ze de lijn die haar voorganger heeft uitgezet.

Naast de voortzetting zal de nieuwe IB-er haar weg moeten vinden in de uitvoering van de IB-taak; ze ervaart voldoende ondersteuning van de Kwaliteitsmedewerker(s) vanuit Servicebureau.

OP3	Onderwijsproces: pedagogisch-didactisch handelen	1	2	3	4	5
	Leertijd, rendement en logistiek					
3.1	Effectieve benutting van de onderwijstijd (rendement).					
	Pedagogisch handelen					
4.2	Veiligheid, ARBO, duurzaamheid en milieu.					
4.14	Hoge verwachtingen van de leerlingen.					
4.15	Complimenteren en corrigeren.					
	Didactisch handelen					
5.1*	De uitleg is helder, aantrekkelijk en doelmatig (feed-up)					
5.2*	Klassenmanagement. Is de voorbereiding op rde? Vlot aan het werk?					
5.3*	Betrokkenheid leerlingen.					
5.4	De les verloopt volgens een logische en herkenbare structuur (model).					
5.5	Controle op begrip van de uitleg en de opdrachten.					
5.7	Product en procesgerichte Feedback en Feed-forward naar de leerlingen. (individueel – subgroep – groep)					
5.10	Aantrekkelijke en rijke leeromgeving en gebruik ICT.					
5.12	Zelfstandig leren en/of Zelfverantwoordelijk leren.					
5.13	(inter-) Actieve en/of coöperatieve werkvormen.					
	Differentiatie en/of afstemming op het juiste niveau					
6.1	De leraar stemt de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.					
6.2	De leraar stemt de instructie of spelbegeleiding af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.					
6.3	De leraar stemt de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.					
6.4	De leraar stemt de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. Verdieping / verrijking					
	Systematisch volgen van de voortgang					
7.2	Analyse van de opbrengsten, leerwinst en toegevoegde waarde. PDCA-cyclus is zichtbaar. De drie niveaugroepen zijn herkenbaar.					
8.2	Administratie weekplanning (in de groepsmap) en kwaliteit van de analyses mbt onderwijsondersteuning, begeleiding en zorg.					
8.3	Uitvoering (extra) ondersteuning e.d. in de klas.					
8.4	Kwaliteit van de evaluatie van die (8.2, 8.3) ondersteuningsactiviteiten e.d. (PAAA of een ander systeem).					

Toelichting

Tijdens de audit zijn er vijf groepen bezocht, de peuteropvang en de BSO.

De bezochte lessen werden gekenmerkt door een hoge mate van betrokkenheid door de kinderen. Er werd bij elke les teruggekeken op de vorige dag en het doel van de les werd in alle groepen duidelijk benoemd. De kinderen waren steeds vlot aan het werk.

De lessen waren vooral leerkracht gestuurd. De leerkrachten zorgen voor een vlotte uitleg van de les, waarbij alle kinderen werden meegenomen. Op dit gebied werd niet of nauwelijks een differentiatie waargenomen. Er werden wel verschillende werkvormen toegepast, maar de kinderen werkten vooral aan dezelfde opdracht. Wat opviel was dat de kinderen elkaar rustig mochten helpen en goed met uitgestelde aandacht konden omgaan. Dat de school 'we doen het samen' hoog in het vaandel heeft staan was goed merkbaar. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten die het audit team heeft mogen observeren was van hoog niveau.

In alle groepen heerst dan ook een fijne sfeer en de leerkrachten zijn erg betrokken bij de kinderen.

Tijdens de lessen die we bezocht hebben zien we dat de leerkrachten hard aan het werk zijn. Het doel van de les is bekend en daar wordt volop aandacht aan besteed. De leerkracht houdt veelal de controle en stuurt de les.

OP4	Onderwijstijd	1	2	3	4	5
4.1	De school verzorgt het wettelijk verplichte aantal uren onderwijs.					
4.2	De school heeft haar verzuimbeleid beschreven in de schoolgids.					
4.3	De school voert een actief beleid tegen ongeoorloofd verzuim.					
4.4	Alle leraren zijn bevoegd les te geven.					

Toelichting

Sinds enkele jaren volgt it iepen finster het gelijke-dagen model voor alle leerlingen van groep 1 t/m 8. Door deze keuze is meer onderwijstijd geprogrammeerd dan het minimum dat wettelijk vereist is.

In het dag-rooster heeft de school voor de groepen 4 t/m 8 per dag één uur rekenen geprogrammeerd met daarnaast iedere dag een kwartier automatiseren.

Leerlingen die meer uitdaging nodig hebben kunnen wekelijks deelnemen aan de bovenschoolse plusklas.

De school volgt de regels die gelden rond verzuim. Ongeoorloofd verzuim wordt doorgegeven aan de leerplichtambtenaar. Ouders worden aangesproken als ze ongeoorloofd hun kind onderwijs onthouden.

OP6	Onderwijsproces: Afsluiting	1	2	3	4	5
8.1	Alle leerlingen (behoudens wettelijke uitzonderingen) in groep 8 maken een eindtoets.					
8.2	De school hanteert een zorgvuldige en duidelijke procedure voor een passend advies voor het vervolgonderwijs.					
8.3	De school streeft naar gelijke kansen voor haar leerlingen. Er is een heldere procedure voor een heroverweging.					
8.4	De leraren nemen toetsen conform de voorschriften af.					
8.5	De leraren informeren de ouders systematisch over de vorderingen van de leerlingen.					
8.6	De school stelt voor de ontvangende school een onderwijskundig rapport op.					
8.7	De school heeft zicht op de ontwikkelingen van de leerlingen in het vervolgonderwijs.					
8.8	De school legt de eigen adviezen naast de ontwikkelingen in het vervolgonderwijs en verbindt daar conclusies aan.					

Toelichting

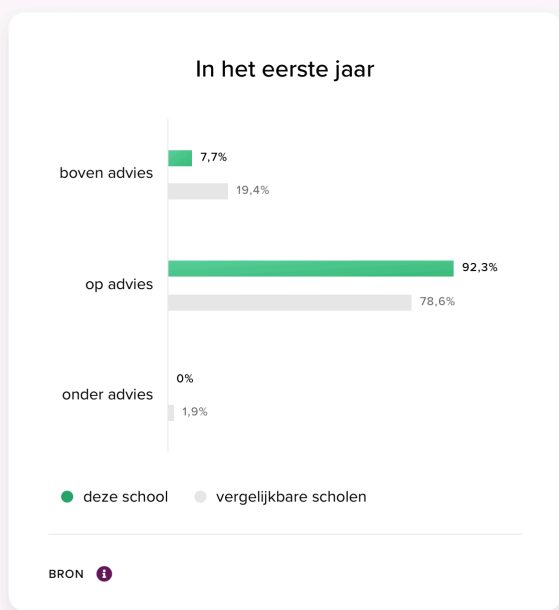
De leerlingen van it iepen finster krijgen een kansrijk advies voor het vervolgonderwijs. De school volgt daarvoor de Friese Plaatsingswijzer.

Ouders worden tussentijds, in alle groepen, geïnformeerd over de vorderingen van hun kinderen. De school heeft een start gemaakt met de driehoeks-gesprekken (ouder-kind-leerkracht) en met de omgekeerde 10-minutengesprekken. Op deze manier wil de school meer zicht krijgen op de ontwikkelwensen van haar leerlingen.

De resultaten van de oud-leerlingen worden wel doorgegeven vanuit het VO, maar zijn niet leidend voor de school om het verwijzingsadvies aan te passen.

Op de site <https://scholenopdekaart.nl/basisscholen/achlum/23309/ikc-it-iepen-finster/resultaten/> is het volgende schema te vinden:

Zitten de oud-leerlingen van deze school in het voortgezet onderwijs boven, op of onder hun schooladvies? ⓘ



De prestaties van de leerlingen in het derde jaar zitten 14,3% boven het gegeven advies. Dit percentage valt binnen de normeringen.

3.2 Veiligheid en schoolklimaat

VS1	Veiligheid	1	2	3	4	5
1.1	De school zorgt voor sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen. Dat blijkt onder meer uit de beleving van de leerlingen.					
1.2	De school monitort jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument de beleving van veiligheid en welbevinden.					
1.3	De school of het bestuur zendt de resultaten van de monitor tijdig aan de inspectie.					
1.4	De school treft aantoonbaar maatregelen als de resultaten van de monitoring daartoe aanleiding geven.					
1.5	De school heeft een actueel veiligheidsbeleidsplan, gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten.					
1.6	De school heeft een aanspreekpunt als het gaat om pesten en dat maakt de school actief bekend.					
1.7	Directie en leraren voorkomen (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig adequaat op.					
1.8	De leraren leven waarden en normen voor en spreken de leerlingen (en elkaar) aan op onheus gedrag.					
1.9	De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.					

Toelichting

De jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving wordt tot nu toe uitgevoerd met het gevalideerde Viseon. De school is ontevreden over het resultaat in relatie tot de tijdsinvestering die dit instrument nodig heeft. In overleg met de bovenschoolse kwaliteitscoördinator is de school op zoek naar een vervangende methode.

Ongevallen en incidenten worden door de school geregistreerd. Op grond van deze registratie zorgt de school zoveel mogelijk voor het elimineren van risicovolle situaties.

Het laatste tevredenheid onderzoek van begin 2019 liet een bovengemiddeld resultaat zien bij zowel leerlingen als ouders.

Het onderzoek van 2021 is uitgesteld naar huidige schooljaar.

VS2	Schoolklimaat	1	2	3	4	5
2.1	De school hanteert heldere gedragsregels voor leerlingen, leraren en ouders.					
2.2	De leraren zijn zich bewust van het geven van het goede voorbeeld. (<i>teach as you preach</i>)					
2.3	De leerlingen worden betrokken bij het realiseren van een positief en ondersteunend schoolklimaat.					
2.4	De leraren begeleiden de leerlingen doelgericht bij de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties.					
2.5	De school heeft een leerlingenraad en raadpleegt deze frequent.					
	Actief burgerschap en sociale cohesie	1	2	3	4	5
2.6	De school bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze.					
2.7	De leraren begeleiden de leerlingen bij de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties.					
2.8	De school heeft een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van een democratische rechtstaat.					
2.9	De school stemt haar aanpak af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen.					

Toelichting

De leerlingen van it iepen finster weten wat er van hen verwacht wordt; de gedragsregels zijn duidelijk en afgeleid van deze drie basisregels.



In iedere ruimte hangen de gedragsverwachtingen zichtbaar aan de muur.

Eén van de leraren heeft de opleiding tot gedragscoördinator gevolgd en heeft de gedragsverwachtingen opnieuw geformuleerd.

De gedragscoördinator is ook de vertrouwenspersoon van de school. Tijdens een overleg van de leerlingenraad heeft ze deze functie en waar die dan voor is uitgelegd aan de leerlingen.



Leerlingen geven in het interview met de auditoren aan dat ze zich veilig voelen op school. De leraren houden goed toezicht en treden adequaat op als dat nodig is. Vorig jaar zijn leerlingen als mediator tijdens de pauzes betrokken bij het oplossen van onenigheden. De school is voornemens om dit verder uit te werken.

De leerlingen van it iepen finster leven in een beschermde omgeving. Er zijn geen leerlingen met een allochtone achtergrond op school. Om deze leerlingen voor te bereiden op de wereld om hen heen en de multiculturele samenleving, organiseert de school verschillende activiteiten.

In de schoolgids en in het schoolplan is een paragraaf opgenomen waarin de school beschrijft wat ze doet om de burgerschapsvorming te ontwikkelen.

Er is op het moment van de audit, geen beleidsplan burgerschap op it iepen finster waarin beschreven is welke doelen voor burgerschap in welk leerjaar behaald moeten worden.

3.3 Onderwijsresultaten

OR1	Onderwijsresultaten: resultaten	1	2	3	4	5
1.1	De cognitieve eindresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.					
1.2	De resultaten gedurende de schoolperiode liggen op het te verwachten niveau (berekend volgens regelgeving inspectiekader 2012)					
1.3	De vaardigheidsgroei van leerlingen wordt meegenomen in de analyse en bij het stellen van ambitieuze doelen.					
1.4	De school heeft haar ambities op het gebied van onderwijsresultaten beschreven.					

Toelichting

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm

Schoolweging

Schooljaar	Schoolweging	Schooljaar	Schoolweging	Schooljaar	Schoolweging
2019-2020	30,76	2020-2021	30,94	2021-2022	31,33

Eindtoetsgegevens

Schooljaar + welke eindtoets	Aantal Iln deelname eindtoets	Aantal Iln met >1F lezen	Aantal Iln met >1F taal-verzorging	Aantal Iln met >1F rekenen	Aantal Iln met 2F lezen	Aantal Iln met >2F taal-verzorging	Aantal Iln met >1S rekenen
2018-2019 CITO	8	2 25%	3 38%	4 50%	6 75%	4 50%	3 38%
2019-2020 IEP	GEEN						
2020-2021 IEP	13	13 100%	13 100%	13 100%	9 69%	9 69%	11 85%
2021-2022 IEP	11	11 100%	11 100%	11 100%	6 55%	8 73%	4 36%
Totaal	32	26 81%	27 84%	28 88%	21 66%	21 66%	18 56%
Percentage schoolweging	31%	85% signaleringswaarde, 96,1% landelijk gemiddelde			47,3% signaleringswaarde, 60,3% landelijk gemiddelde		

Tussenopbrengsten

STEEKPROEF TUSSENOPBRENGSTEN VERGELEKEN MET LANDELIJK GEMIDDELDE

DMT = Drie Minuten Toets / RW = Rekenen & Wiskunde / BL = Begrijpend Lezen / LG = Landelijk
Gemiddelde bron HCO

Schooljaar	Groep	DMT (versie...)	LG DMT		
2018-2019	3 midden				
	3 eind	26,8	26		
2019-2020	3 midden				
	3 eind				
2020-2021	3 midden				
	3 eind				
Schooljaar	Groep	DMT (versie...)	LG DMT	RW (versie...)	LG RW
2018-2019	4 midden	32,8	44	164,0	163
	4 eind	37,7	50	194	183
2019-2020	4 midden	39,8	44	197,9	163
	4 eind				
2020-2021	4 midden			189,6	163
	4 eind			205,2	183
2021-2022	4 midden			196,3	163
	4 eind			211,9	183
Schooljaar	Groep	RW (versie...)	LG RW	BL (versie...)	LG BL
2018-2019	6 midden	233,7	229	165,2	175
	6 eind	246,6	241	177,9	179
2019-2020	6 midden	229,6	229	177,0	175
	6 eind		241		
2020-2021	6 midden	206,6	229	145,5	175
	6 eind	231,3	241	165,5	179
2021-2022	6 midden	248,1	229	183,6	175
	6 eind	253,5	241	191,8	179

179

Toelichting

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die in de meeste gevallen boven het landelijk gemiddelde liggen.

OR2	Onderwijsresultaten: sociale en maatschappelijke competenties	1	2	3	4	5
1.1	De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie goed in beeld.					
1.2	De school heeft (ambitieuze) doelen geformuleerd voor sociale en maatschappelijke competenties van de leerlingen.					
1.3	De school heeft duidelijk voor ogen welke doelen voor sociale en maatschappelijke competenties ze wil realiseren.					
1.4	De school brengt de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties van de leerlingen betrouwbaar en inzichtelijk in kaart.					
1.5	De school gaat na in welke mate de beoogde competenties zijn bereikt.					
1.6	De school beschrijft aanvullende ambities voor sociale en maatschappelijke competenties.					

Toelichting

De doelen voor sociale en maatschappelijke competenties die de leerlingen zouden kunnen realiseren in de verschillende jaarlagen, is niet beschreven door de school.

Dit is een aandachtspunt.

3.4 Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

SKA1	Visie ambities en doelen	1	2	3	4	5
1.1	De school heeft inzicht in de kenmerken en de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.					
1.2	De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg, waarmee de school de kwaliteit van het onderwijsproces en de resultaten kan bewaken en bevorderen.					
1.3	De school werkt planmatig aan de ontwikkeling (toetsbare doelen, duidelijk tijdpad, regelmatige evaluatie).					
1.4	De school heeft goed in beeld waar de kwaliteit te kort schiet: dat heeft de school geanalyseerd en daaraan zijn doelgerichte maatregelen gekoppeld.					
1.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces (naleven afspraken, controleren en handhaven).					
1.6	De verantwoordelijkheidsverdeling binnen de school is voor alle medewerkers duidelijk.					

Toelichting

De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

De directeur vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen.

De directeur sluit met haar visie, ambities en doelen aan op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school waarbij zichtbaar is dat het om samenhangend onderwijs gaat en dat zowel leerkrachten als leerlingen eigenaar zijn van het leerproces.

Het team van it iepen finster heeft vorig jaar, als basis voor de uitwerking van het IKC, de visie op het jonge kind ontwikkeld. Daarmee heeft de school de koers voor de onderbouw, voorschool en vroegschool, uitgezet.

De directeur richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur	1	2	3	4	5
2.1	Schoolleiding en team werken gezamenlijk aan voortdurende ontwikkeling van de professionaliteit.					
2.2.	De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school.					
2.3	De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het team binnen de gestelde doelen gerealiseerd wordt.					
2.4	Het team heeft voldoende zeggenschap (professionele ruimte) waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school.					

Toelichting

De directeur heeft samen met het team de visie op onderwijs vastgesteld. Daarmee is de koers van de school vastgelegd.

Op de site <https://scholenopdekaart.nl/basisscholen/achlum/23309/ikc-it-iepen-finster/> staat het volgende:

Onze missie: wie zijn wij

'Sterk in samenzijn waar ruimte is om te groeien voor iedereen'

Wij gaan uit van wat ons bindt in plaats van wat ons scheidt. We doen dit vanuit respect en begrip voor elkaar. Wij vinden het belangrijk dat er op onze school ruimte is voor het eigene van elk kind, elk kind zichzelf kan zijn en vanuit eigenaarschap leert en leeft.

Kenmerken van de school

Sterk in samenzijn

Ruimte om te groeien

Veiligheid en respect

Ambitieuus

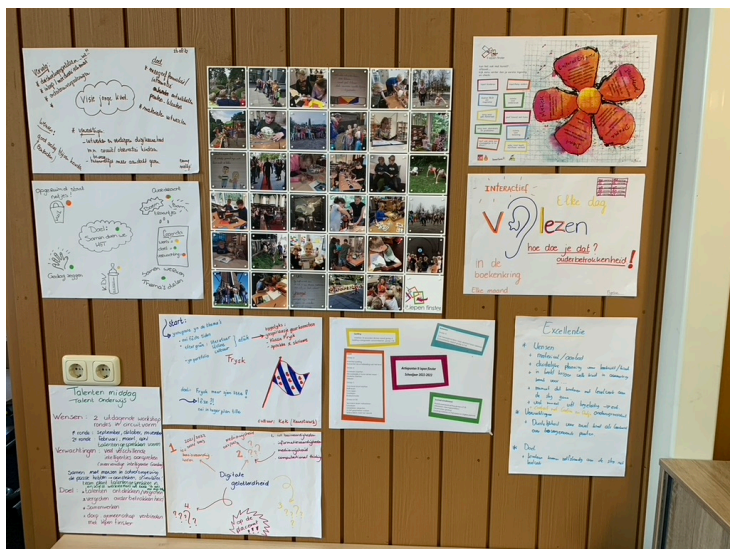
Autonomie

Visie: wat willen wij

Op it iepen finster willen wij ruimte geven aan het eigene van elk kind, dat een kind zichzelf kan zijn. Wij proberen kinderen mede-eigenaar te maken van hun eigen leerproces. Hiermee willen we kinderen een goede voorbereiding bieden op de toekomst op het gebied van kennis, vaardigheden en vorming. 'Wat zijn mijn kwaliteiten en talenten en wat heb ik nodig om verder te groeien?' We zien vorming door de school als een pedagogische opdracht. Het ontwikkelen van mens-zijn is bij ons een opvoedingsdoel, wat alles wat op school gebeurt overkoepelt. Kinderen, ouders en leerkrachten zorgen samen voor een ieders persoonlijke groei.

We willen onze visie ook waarmaken in de praktijk van alle dag en onze kernwaarden daarbij zijn:

- **Veiligheid en respect:** we vinden het belangrijk dat een kind zichzelf kan zijn op school. Een positieve benadering vinden wij belangrijk en dat onze school een plek is waar een sfeer van geborgenheid, veiligheid en wederzijds respect heerst. Respect zien wij als een uitgangspunt om samen, met behoud van ieders eigenheid, plezierig te werken aan persoonlijke ontwikkeling. Zo kan elk kind goede vervolgstappen maken voor de toekomst. Wanneer kinderen, ouders en leerkrachten elkaar respecteren maakt dit de weg vrij naar openheid, vertrouwen en een goede relatie. Veiligheid, respect en motivatie dragen bij aan een groeiend zelfvertrouwen. Een kind wat 'goed in zijn vel zit' staat open voor nieuwe ervaringen, kennis en ontwikkeling. We streven ernaar dat ieder kind terugkijkt op een fijne basisschoolperiode en trots is op zichzelf en op zijn/haar omgeving.
- **Autonomie:** we vinden het belangrijk dat een kind zichzelf kan zijn en vanuit eigenaarschap leert en leeft. Zijn/haar eigen talenten ontdekt en mag inzetten. We willen ruimte geven aan eigen initiatief en aansluiten bij de behoefte van het kind. We willen kinderen stimuleren om verantwoordelijk te zijn en verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf, de ander en voor de leefomgeving.
- **Ambitieuus:** we willen de kinderen op onze school een goede voorbereiding geven op de toekomst en de veranderende maatschappij. Wat heb ik nodig om verder te groeien, op het gebied van kennis, vaardigheden en vorming. We vinden het belangrijk om goed aandacht te geven aan de basisvaardigheden en de kwaliteit van lezen, taal en rekenen. Daarnaast willen wij ruimte geven aan innovatie en vernieuwing om de leerlingen kennis te laten maken met de huidige en toekomstige wereld om hen heen.



De directeur stuurt op gemaakte afspraken en eigen verantwoordelijkheid. Het team voelt zich gezien en gehoord. De erkenning voor de individuele expertise wordt gedragen door alle medewerkers. Er heerst een professionele cultuur in de school wat onder andere tot uiting komt in de uitvoering van het jaarplan. Ieder teamlid is eigenaar van een ontwikkelgebied.

De auditoren zijn onder de indruk van het lef dat dit team heeft. Het lef waarmee ze onder de leiding van de directeur de methodes los hebben gelaten en volgens de leerlijnen van het SLO het samenhangend onderwijs gestalte geven.

De leerlingen spinnen er garen bij; hetgeen zij leren is zinvol binnen de context van het thema.

Het team heeft gezocht naar mogelijkheden om de leertijd voor de leerlingen zo efficiënt en effectief te benutten. Twee ochtenden in de week heeft de school een zogenaamde inloop. Dit is een groep-doorbrekend circuit waarin leerlingen in koppels met een opdracht aan de slag gaan. De auditoren zagen betrokken leerlingen, zinvolle opdrachten en een taakgerichte houding bij de leerlingen.

Nog een onderdeel van het samenhangend onderwijs is het 'maatjesproject'. Leerlingen hebben een vast maatje, uiteraard groep-doorbrekend, waarmee ze een uitdagende opdracht mee uitvoeren. Tijdens de audit kregen de duo's twee bloembollen waarvan ze moesten bedenken welke bloem eruit zou komen. Vervolgens werd er een naam voor de bloem bedacht en gingen de duo's naar de groenstrook achter de school waar ze de bloembollen in de grond stopten. De leraren hadden geen organisatorische rol in deze opdracht; de leerlingen voerden dit geheel zelfstandig uit. "We laten het los". Een kenmerk van een professioneel team dat vertrouwen heeft in haar leerlingen.

SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog	1	2	3	4	5
3.1	De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover (Schooljaarverslag).					
3.2	De school gebruikt de uitkomsten van de evaluaties om haar plannen bij te sturen en/of te verbeteren (Plan-Do-Check-Study-Act-cyclus is zichtbaar in Schooljaarplan).					
3.3	De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.					
3.4	De school beschrijft in haar schoolgids welke maatregelen naar aanleiding van de evaluaties zijn genomen.					

Toelichting

IKC it iepen finster evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Het stelt wanneer nodig het beleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

De intern begeleider en de directeur monitoren, evalueren, analyseren en beoordelen als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij halen informatie (toetsen, enquêtes en tevredenheidsonderzoeken) op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Dit schooljaar is er een nieuwe intern begeleider gekomen. Zij moet nog groeien in haar rol als intern begeleider. Ze is gedreven en heeft de ambitie om samen met de schoolleiding het IKC verder te ontwikkelen.

De directeur organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval medewerkers, de medezeggenschapsraad, leerlingenraad, gemeente en de ketenpartners. De ouders worden goed over werkwijze en behaalde doelen geïnformeerd. De schoolgids van 2022-2023 was op het moment van de audit nog niet klaar.

Interne betrokkenen	Externe betrokkenen
Personeel	Stakeholders (o.a. regionale werkgevers)
Leerlingen	Dorpsbelang of wijkcomité
Ouders	Voortgezet onderwijs
Werkgroepen ouders	Ketenpartners
Bestuur (evt. kwaliteitsmedewerker)	Vertegenwoordiger gemeente
IKC-raad	Auditoren
Buurtspportcoach	

Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

3.5 Wettelijke vereisten

1.	Samenwerken met andere partijen	1	2	3	4	5
1.1	De school werkt samen met voorschoolse voorzieningen (BSO, VVE, Peuterspeelzaal, Kinderopvang e.d.).					
1.2	Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek informeert de school de ouders en de vervolgschool over de ontwikkelingen van de leerlingen (onderwijskundig rapport).					
1.3	Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werkt de school samen met het samenwerkingsverband en zo nodig met partners in de zorg.					
1.4	De school werkt samen met ouders (uitvoering Ouderbetrokkenheid 1.0, 2.0 of 3.0).					

2.	Documenten naleving regelgeving	Ja	Nee
	De inspectie is in het bezit van de geldende schoolgids (artikel 16, lid 2 en 3, PO)		
	De inspectie is in het bezit van het geldende schoolplan (artikel 16, lid 1 en 3 WPO)		
	De inspectie is in het bezit van het geldende SOP van het samenwerkingsverband (artikel 19 WPO)		
	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (artikel 8, lid 7 onder b WPO)		
	Schoolveiligheidsplan (artikel 11.5 CAO-PO)		
	Klachtenregeling (artikel 14 WPO en artikel 23 WEC)		
	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (artikel 4b WPO)		
	Medezeggenschapsreglement (artikel 23 en 24 WMS)		

3.	Checklist wettelijke vereisten	1	2	3	4	5
3.1	Alle medewerkers hebben een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag).					
3.2	Hoogte vrijwillige ouderbijdrage (LG = € 40,- per leerling).					

4 Samenvatting

It iepen finster vormt samen met de naschoolse opvang, peuteropvang en basisschool een IKC in het dorp Achlum. Het IKC ligt op een mooie plek in het dorp. Het is een modern gebouw met veel mogelijkheden die passen bij de visie van de school.

Er wordt onderling veel afgestemd en ook is het IKC zeer betrokken bij dat wat er in het dorp gebeurt. Bijv. hulp aan vluchtelingen, een verkeersbord gemaakt door leerlingen maar ook wanneer er iets bijzonders te zien is heeft dat de aandacht van it iepen finster.

Binnen het iepen finster heerst een fijne sfeer. De kinderen van peuters tot en met groep 8 voelen er zich veilig. Ze zijn ook zeer betrokken en tevreden over dat wat er gebeurt binnen het IKC. Dit blijkt uit de gesprekken met ouders en de leerlingenraad. Er is aandacht voor alle kinderen en ouders worden betrokken bij veranderingen. De informatievoorziening is goed. Een punt van aandacht is daarbij dat men wel tijdig geïnformeerd wil worden wanneer er iets van hen verwacht wordt. Ouders geven aan dat er veel aandacht voor creativiteit is maar dat ze het cognitieve ook belangrijk vinden. Ze hebben veel vertrouwen in de school.

De leerlingenraad geeft aan veel inspraak te hebben. Zij roemen de maatjes opdrachten en vinden alles leuk. Vooral de talentenmiddag.

Het team is erg betrokken bij het IKC. Ze zorgen voor een veilige sfeer en hebben oog voor de kinderen. Deze worden gezien.

De IB-er is dit schooljaar echt gestart als IB-er. Ze is nog wat zoekend in haar rol maar laat duidelijk merken dat ze er zin in heeft en zeer gedreven is. De IB-er en de directeur volgen samen de ontwikkeling van de kinderen en ze geven een vervolg aan ingezette verander traject. Dit traject wordt zichtbaar gedragen door het hele team. Elk teamlid heeft daar een rol in. Opvallend is daarbij dat zelfs de "peuterleidster" daar een mooie rol in heeft. Ook zij is zeer betrokken.

De resultaten van de leerlingen van de basisschool zijn goed. De resultaten van de eindtoets liggen al een aantal jaar boven het gemiddelde en de verwachting is dat dit de komende jaren zo blijft.

De visie op het jonge kind is mooi beschreven. Het advies is om dit ook te beschrijven voor de oudere kinderen.

Uitspraak van onderwijsminister Robert Dijkgraaf:

'Wat onze wereld en deze tijd nodig heeft, zijn studenten/leerlingen en docenten/leraren die niet in hokjes denken, maar als team in creatieve mogelijkheden. Vanuit verschillende invalshoeken en met intensieve samenwerking, precies waar Nederland kampioen in is'.

4.1 Terugblik onderzoeksvragen

Voorafgaand aan de audit heeft de schoolleider voor deze audit een viertal onderzoeksvragen gesteld:

1. Herkennen jullie de doorgevoerde vernieuwing van samenhangend onderwijs op it iepen finster?
2. Wat draagt deze ontwikkeling bij aan de vorming van de kinderen?
3. Is er een doorgaande lijn, met andere woorden wordt het gezamenlijk gedragen binnen ons IKC?
4. Is het te herleiden naar onze visie?

Antwoord(en) op de onderzoeksvraag/vragen:

1. Herkennen jullie de doorgevoerde vernieuwing van samenhangend onderwijs op it iepen finster?

Zeker wordt de doorgevoerde vernieuwing herkend. Er wordt tijdens verschillende lessen die we mee mogen maken aan het thema dat nu centraal staat gewerkt. Er wordt geen gebruik gemaakt van methodes maar er wordt met leerlijnen gewerkt waarbij er hoge verwachtingen zijn van de kinderen. Vakgebieden lopen door elkaar bij deze lessen en kinderen werken met verschillende coöperatieve werkvormen samen. In de bovenbouw groepen zagen we dit wat minder terug. Dat lag ook aan de les die op dat moment gegeven werd.

2. Wat draagt deze ontwikkeling bij aan de vorming van de kinderen?

Kinderen werken veel samen. Dat begint al aan het begin van de dag bij een inloop die we zagen. Kinderen werken systematisch met elkaar. Waarbij de kinderen van de verschillende groepen door elkaar lopen. Ook de maatjes opdracht, die we mochten meemaken, draagt bij aan de vorming van de kinderen. De kinderen weten precies wat ze, waar moeten doen. Er wordt aangesloten bij dat wat de kinderen al weten. Dat zorgt voor zelfvertrouwen. Het samenwerken, elkaar helpen en leren, met en van elkaar draagt bij aan een optimale ontwikkeling van de kinderen. De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de kinderen. Dat bleek o.a. uit het bewuste taalgebruik van de leerkrachten. Zo wordt er vorm gegeven aan een rijke taalomgeving door actief gebruik te maken van woordenschatontwikkeling.

3. Is er een doorgaande lijn, met andere woorden wordt het gezamenlijk gedragen binnen ons IKC.

Er is een doorgaande lijn. Deze wordt gedragen door het hele team. Van opvang, tot peuter, tot onderwijs. Elk teamlid heeft een rol en is verantwoordelijk voor dat wat er van hem of haar verwacht wordt. Dit zorgt voor betrokkenheid en eigenaarschap. Er is een grote gedrevenheid binnen het team.

4. Is het te herleiden naar onze visie.

Het is zeker te herleiden naar de visie. Deze wordt door de directeur voorgeleefd en nagevolgd. De visie voor het jonge kind is beschreven en dit is goed te zien binnen het iepen finster. Met name in de onder- en middenbouw. Voor de bovenbouw is het nog niet beschreven.

5. Aanbevelingen

De ontwikkeling van de basisvaardigheden van leerlingen in het primair onderwijs staat hoog op de agenda van de politiek en daarmee op de bril van de onderwijsinspectie. De resultaten van de leerlingen van it iepen finster zijn hoger dan op grond van de schoolweging mag worden verwacht. Mogelijk dat het onderwijsaanbod in samenhang daar een positief effect op heeft. De leerlingen geven aan dat ze het groep-doorbrekend (creatieve) aanbod en de talentenmiddag erg leerzaam vinden. De school slaagt erin om een combinatie te maken van het aanleren van de cognitieve basisvaardigheden in samenhang met de voor leerlingen aansprekende werkvormen. Deze keuze resulteert in een hoge prestatie op de cognitieve vaardigheden van de leerlingen. Nu ligt de uitdaging bij de school om dit hoge niveau vast te houden. Een andere uitdaging is om de omgeving een actieve rol te geven waarmee 'ouderbetrokkenheid 3.0' gestalte kan krijgen. Immers *'it takes a village to raise a child'*.

Om het didactisch handelen van de leraren te vergroten en het leerrendement van de leerlingen aan te laten sluiten bij hun persoonlijke ontwikkeldoelen, kunnen de leraren meer gebruik maken van het geven van de juiste feedback en feed forward. Hierdoor zorg je ervoor dat de kinderen meer betrokken raken bij hun eigen leerproces. Spreek daarbij hoge verwachtingen uit naar de kinderen en gebruik hiervoor ook het juiste taalgebruik. Geef ze het vertrouwen en de ruimte dat ze het kunnen. Dan wordt er meer gedifferentieerd en vindt er afstemming plaats bij alle kinderen. Je creëert zo meer eigenaarschap en zelfstandigheid bij de kinderen. Dit past heel goed bij de ambitie van de school. Onderwijs afstemmen op de verrijking is een punt van aandacht. Dat kinderen veel van elkaar leren is duidelijk waargenomen, hierin is de rode draad goed zichtbaar.

De Wet Burgerschap, die op 1 augustus 2021 van kracht werd, is dit jaar (01-08-2022) aangescherpt. Er wordt verwacht dat de school beschrijft welke doelen in welke jaarlagen aan de orde komen. De school geeft de burgerschapslessen volgens de methode Kwink. Of de aanscherping in het methodisch aanbod is verwerkt, is niet bekend.

Het team van it iepen finster heeft een heldere visie op de ontwikkeling van het jonge kind beschreven. Deze visie is leidend voor het aanbod en de begeleiding die de leerlingen in de onderbouw krijgen. Voor de oudere leerlingen is niet een specifieke visie ontwikkeld. It iepen finster zou, om echt alle talenten van de leerlingen tot zijn recht te laten komen, ook voor de oudere leerlingen een ambitieuze en uitdagende visie kunnen formuleren. Startvraag zou kunnen zijn: 'Met welke competenties en vaardigheden verlaten onze leerlingen de basisschool'.

Op het iepen finster werken de leerlingen, daar waar mogelijk, groep-doorbrekend. Om de zelfverantwoordelijkheid bij de leerlingen te versterken zou de school kunnen overwegen om Covey voor kids in te zetten. Hiervoor is het programma 'The leader in me' ontworpen.

De IB-er is, nu ze de vorige IB-er heeft opgevolgd, zoekende naar haar rol. Het boek 'De toekomst van de IB-er' kan helpend zijn om meer zicht te krijgen op de verschillende rollen. Ook kan dit boek helpen om de gewenste situatie in beeld te brengen. Voor het analyseren en evalueren van de begeleidingsplannen zou de IB-er (en de teamleden) gebruik kunnen maken van de stappen zoals beschreven in de PPAAA-methodiek.

6 Reactie van de school

Dag Piet en Martha,

Antje en ondergetekende hebben verder geen op- en aanmerkingen op auditverslag.

Wij kunnen ons vinden in de aanbevelingen en zijn erg blij met de complimenten oftewel daar zijn wij erg trots op 😊.

Bedankt voor de prettige samenwerking.

*Hartelijke groet,
Brenda Oostra
directeur*

BIJLAGEN

1. The leader in me

In dit artikel wordt beschreven hoe 'The leader in me' is opgebouwd en welke resultaten hiervan verwacht mogen worden.

Leader in Me®



Wil je leerlingen helpen bij het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden? Ze effectief leren communiceren? Beter leren samenwerken met anderen, zelfredzaam en ondernemend zijn? Je wilt graag dat kinderen hun basisschool goed doorlopen en daarna succesvol zijn in hun vervolgopleiding. Met de aanpak van The Leader in me heb je handvatten om dat op een gestructureerde en speelse manier te bereiken.

De kracht van gewoonten

De pedagogische leerlijn The Leader in Me is gebaseerd op het boek 'The 7 Habits of Highly Effective People' van Stephen Covey: een van de meest populaire boeken over persoonlijk leiderschap ooit. De kern van het boek: effectieve mensen hebben 7 gewoonten die de basis zijn voor hun persoonlijke effectiviteit en groei. Iedereen kan deze gewoonten bij zichzelf ontwikkelen, ook kinderen.

Van gewoonten naar gedrag

De 7 gewoonten versterken elkaar en zetten een proces van persoonlijke en interpersoonlijke groei in beweging. Het maakt dat leerlingen persoonlijk de regie dŭrven voeren over hun leerproces en eigenaarschap tonen. De gemeenschappelijke taal biedt houvast voor de pedagogische en didactische aanpak. Leerkrachten groeien als mens en professionals, ouders krijgen een boost voor hun opvoeding.

Eerst jezelf dan je relaties

Bij de 7 gewoonten werk je eerst aan je eigen keuzes, verantwoordelijkheden en doelgerichtheid en dan pas kijk je hoe je met anderen dingen voor elkaar kunt krijgen. Leerlingen die leren en werken volgens de 7 gewoonten:

- Voelen zich in staat hun (school)leven zelf vorm te geven.
- Denken meer na over de keuzes in hun leven en studie.
- Nemen meer initiatief en verantwoordelijkheid op school.
- Stellen realistische doelen en verbinden zich hieraan.
- Kunnen belangrijke zaken scheiden van onbelangrijke.
- Kunnen luisteren en hun oordeel uitstellen.
- Herkennen in samenwerking elkaars talenten en zetten deze in.

Voorbeeldgedrag

Voor het aanleren van de 7 gewoonten is modeling essentieel. De leraren zijn degenen die de 7 gewoonten voordoen en tot leven brengen: 'Kijk, daar zie ik een mooi voorbeeld van gewoonte 5: eerst begrijpen en dan begrepen worden'. Leerkrachten doen wat ze deden, maar geven er nieuwe woorden aan. De dagelijkse werkdag laat leerlingen en leraren op een speelse manier oefenen in persoonlijk leiderschap. Door de 7 gewoonten te verbinden aan de onderwijsdoelen breng je in de hele school een professionele cultuur op gang.

Gecertificeerd door Franklin Covey

CPS is de exclusieve Nederlandse partner van Franklin Covey voor het onderwijs. Onze adviseurs en trainers zijn gecertificeerd om de onderwijsprogramma's van Covey in Nederland aan te bieden. [Al meer dan 140 basisscholen](#) in Nederland hebben wij begeleid tot 'Leader in me' school. Wereldwijd werken meer dan 4000 basisscholen met de principes van de 7 gewoonten.

Waar kan CPS bij ondersteunen?

CPS kan samen met je managementteam kijken of het programma van The 7 Habits of Highly Effective People iets is voor jouw school. We kunnen een ontwikkelingstraject begeleiden waarin je afdeling of hele school ermee gaat werken. Wil je je school profileren met de 7 gewoonten van Covey? CPS biedt hiervoor een projectmatige aanpak. Ook hebben we diverse trainingen op het gebied van de 7 gewoonten.

Gratis inspiratiesessie Leader in Me



Denk je dat 'The Leader in Me' iets zou kunnen betekenen op je school? Ben je nieuwsgierig naar de ervaringen van andere scholen? Stel dan hier je vraag of nodig ons eens uit voor een presentatie aan je team. Geen kosten, geen verplichtingen. Wel veel inspiratie in 60 minuten.

[Aanvragen gratis inspiratiesessie Leader in Me](#)

2. De toekomst van de IB-er

Dit artikel is gebaseerd op het gelijknamige boek, geschreven door Luc F. Greven.

RECENSIE: DE TOEKOMST VAN DE INTERN BEGELEIDER

[Boekrecensie, Interne Begeleiding](#) Door Judith van Holland



Op stichtingsniveau hadden we steevast dezelfde discussie in het IB-netwerk: willen we over naar de IB-er als functie of zijn we tevreden over onze 'taak'. Daar kwamen we niet uit, want in de toekomst kijken kunnen we niet en de echte voordelen werden ons ook niet duidelijk door input van buiten. Tijdens het voorbereiden van een IB-netwerkdag, toverde de dagvoorzitter dit boek uit haar tas: 'De toekomst van de Intern Begeleider', geschreven door Luc Greven. Zij vond het inspirerend en dus werd ik nieuwsgierig. Als IB-er neem ik mijn vak immers serieus en ik was benieuwd waar ik volgens de auteur naartoe zou kunnen groeien. Hoe ziet deze toekomst eruit volgens de auteur? Op welke wijze draagt dit boek bij aan onze discussie?

Betekenis van de IB-er nu

In de introductie schrijft de auteur de kern van zijn boodschap: 'De IB-er kan alleen van betekenis blijven, wanneer ze een bijdrage levert aan de nieuwe visie op onderwijs en het organiseren van de school.' Door de coronacrisis krijgt deze zin een nog grotere betekenis. Wat vraagt de samenleving van de school? Hoe organiseren we het onderwijs veilig in een 1,5-meter maatschappij? Via social media komen er vele mogelijkheden langs. Zo verzamelde het lerarencollectief de gedachten van zijn achterban en

concludeerde dat zorgen om gezondheid op nummer 1 staat, gevolgd door de open mind van leraren om out-of-the-box te gaan nadenken over de organisatie. Ik peilde bij twee bevriende IB-ers hoe hun werk er momenteel uit ziet. De een was inderdaad bezig met straks, de ander zat nog volop in de zorg om leerlingen nu. Illustratief voor heel IB-end Nederland?

De IB-er kan alleen van betekenis blijven, wanneer ze een bijdrage levert aan de nieuwe visie op onderwijs en het organiseren van de school.

Geschiedenis van de IB-er

Greven beschrijft in het boek eerst de compacte geschiedenis van het intern begeleiden. In 1982 wordt de IB-er geboren, een functie die voortkomt uit de noodzaak om remedial teaching te beperken. Leerkrachten moesten leren om RT ook in de klas te organiseren. Tien jaar later start WSNS en daarmee werd adaptief onderwijzen een basisopgave. De IB-er werd een vast gezicht op elke school die faciliteerde, coördineerde en het zorgbeleid uitvoerde. Greven vindt de koppeling met zorg spijtig, want met een focus op onderwijsbeleid had een sterke kwaliteitsslag gemaakt kunnen worden. De IB-er kan een wezenlijke bijdrage leveren aan de lerende school, wat verder in het boek wordt uitgewerkt. Er worden vervolgens vijf vormen van intern begeleiden omschreven, waarbij de grenzen niet strikt zijn en overlap vormen:

1. Als een **remedial teacher** met een **plus**
2. Als een **faciliterende organisator**, gericht op de ondersteuning in de klas
3. Als **collegiale consultant**, met een focus op gesprekken in de zoektocht naar afstemming
4. Als **coach** van leerkrachten
5. Als **kenniscoördinator**, die kijkt naar de school als geheel

Er wordt geen oordeel gegeven over deze vormen. Elke type school vraagt om een vorm van interne begeleiding, waarbij uit onderzoek onder 400 IB-ers blijkt dat vooral taken die passen bij type 2, 3 en 4 worden herkend. Dit betekent dat de IB-er de RT-plus variant is ontgroeid, maar veelal nog niet in de fase van kenniscoördinator is terecht gekomen. De fase waarin de schoolontwikkeling zich bevindt, vormt de taken van de IB-er.



Rol van de IB-er in de diverse fasen van kindgericht onderwijs

1. Traditioneel	2. Adaptief	3. Flexibel	4. Innovatief	5. Toekomstgericht																																																																																																																																																																
<table><tr><td>Doel / focus</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Brede ontwikkeling</td></tr><tr><td>Probleemoplossing</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td></tr><tr><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td></tr><tr><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td></tr><tr><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td></tr><tr><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td></tr><tr><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td></tr><tr><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td></tr></table>	Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling	Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Officiële	Officiële	Officiële	Officiële	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	<table><tr><td>Doel / focus</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Brede ontwikkeling</td></tr><tr><td>Probleemoplossing</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td></tr><tr><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td></tr><tr><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td></tr><tr><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td></tr><tr><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td></tr><tr><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td></tr><tr><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td></tr></table>	Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling	Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Officiële	Officiële	Officiële	Officiële	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	<table><tr><td>Doel / focus</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Brede ontwikkeling</td></tr><tr><td>Probleemoplossing</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td></tr><tr><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td></tr><tr><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td></tr><tr><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td></tr><tr><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td></tr><tr><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td></tr><tr><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td></tr></table>	Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling	Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Officiële	Officiële	Officiële	Officiële	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	<table><tr><td>Doel / focus</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Brede ontwikkeling</td></tr><tr><td>Probleemoplossing</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td></tr><tr><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td></tr><tr><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td></tr><tr><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td></tr><tr><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td></tr><tr><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td></tr><tr><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td></tr></table>	Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling	Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Officiële	Officiële	Officiële	Officiële	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	<table><tr><td>Doel / focus</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Brede ontwikkeling</td></tr><tr><td>Probleemoplossing</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td><td>Stroom</td></tr><tr><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td><td>Didactisch</td></tr><tr><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td><td>Leerstof</td></tr><tr><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td><td>Organisatiemethoden</td></tr><tr><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td><td>Officiële</td></tr><tr><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td><td>Leertijd</td></tr><tr><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td><td>Begeleiding</td></tr></table>	Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling	Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Officiële	Officiële	Officiële	Officiële	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding
Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling																																																																																																																																																																	
Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom																																																																																																																																																																	
Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch																																																																																																																																																																	
Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof																																																																																																																																																																	
Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden																																																																																																																																																																	
Officiële	Officiële	Officiële	Officiële																																																																																																																																																																	
Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd																																																																																																																																																																	
Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding																																																																																																																																																																	
Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling																																																																																																																																																																	
Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom																																																																																																																																																																	
Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch																																																																																																																																																																	
Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof																																																																																																																																																																	
Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden																																																																																																																																																																	
Officiële	Officiële	Officiële	Officiële																																																																																																																																																																	
Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd																																																																																																																																																																	
Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding																																																																																																																																																																	
Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling																																																																																																																																																																	
Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom																																																																																																																																																																	
Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch																																																																																																																																																																	
Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof																																																																																																																																																																	
Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden																																																																																																																																																																	
Officiële	Officiële	Officiële	Officiële																																																																																																																																																																	
Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd																																																																																																																																																																	
Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding																																																																																																																																																																	
Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling																																																																																																																																																																	
Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom																																																																																																																																																																	
Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch																																																																																																																																																																	
Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof																																																																																																																																																																	
Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden																																																																																																																																																																	
Officiële	Officiële	Officiële	Officiële																																																																																																																																																																	
Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd																																																																																																																																																																	
Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding																																																																																																																																																																	
Doel / focus	Leerstof	Leerstof	Brede ontwikkeling																																																																																																																																																																	
Probleemoplossing	Stroom	Stroom	Stroom																																																																																																																																																																	
Didactisch	Didactisch	Didactisch	Didactisch																																																																																																																																																																	
Leerstof	Leerstof	Leerstof	Leerstof																																																																																																																																																																	
Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden	Organisatiemethoden																																																																																																																																																																	
Officiële	Officiële	Officiële	Officiële																																																																																																																																																																	
Leertijd	Leertijd	Leertijd	Leertijd																																																																																																																																																																	
Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding	Begeleiding																																																																																																																																																																	
IB-er als RT-plus	Instrumenteel begeleider	Collegiaal consultant	Coach	Kennis coördinator																																																																																																																																																																
Op zorgleerlingen gericht, curatief	Met name op zorg voor individuele leerlingen gericht	Op zorg leerlingen en groep gericht	Op ontwikkeling leraar en preventie gericht	Op ontwikkeling lerende school en kwaliteit van de school gericht																																																																																																																																																																
Diagnostiek t.b.v. plan	Opbouw structuur & processen	Begeleiding individuele leraar	Begeleiding individuele leraar	Stimuleren individueel en collectief leren																																																																																																																																																																
Leerling en individuele leraar	Leraar	Leraar en soms team	Leraar	Team en individuele leraren																																																																																																																																																																
Didactisch onderzoeksmateriaal	Leerlingbespreking per klas, testresultaten Cito	Leerlingbespreking per klas met leraar, soms ook in team.	Coaching gesprek, klassenbezoek, leerlingbespreking, trendanalyses, vaardigheidsmeters	Leerplan voor team, POP leraren, kennisscan																																																																																																																																																																
Leerproblemen	Leerlingresultaten	Leerling- en groepsresultaten	Leerling- en groepsresultaten	Schoolresultaten																																																																																																																																																																
Zelfsturing, samenwerking en samen leren van leerlingen en leraren																																																																																																																																																																				

Roestige ankers van de onderwijsarchitectuur

Greven zet uiteen welke historische keuzes de groei van de school tot een lerende organisatie belemmeren. Deze vier roestige ankers van 200 jaar onderwijsarchitectuur zijn:

1. **De 19e eeuwse werkverdeling in de school: 1 leraar-1 klas.** Vanaf de vorming is de school gericht op het leren van leerlingen. Deze basisorganisatie belemmert echter het leren van leraren. Door 1 leraar – 1 klas ontstaan eilanden in de school waar elke leraar koning is, waar samenwerking onvoldoende nodig is en waar talenten onvoldoende benut worden. Dit resulteert in een professioneel isolement, volgens de auteur een reden dat jonge mensen afhaken.
2. **De centrale rol van de leraar in het onderwijsproces:** Greven is zeer kritisch over deze klassieke rolverdeling, die ertoe leidt dat de leerling helemaal niet centraal staat in de school. De leraar staat juist centraal blijkt uit onderzoek van Hattie: 70-80% van de tijd is de leraar aan het woord en is de leerling gering betrokken. Deze situatie wordt mede veroorzaakt en in stand gehouden door het klassieke beeld van de leraar dat in onze cultuur is verankerd en waar opleidingen nog steeds op focussen.
3. **De koppeling van jaarklassen en leerstof:** Deze systeemfout leidt ertoe dat verschillen alleen maar groter worden, waardoor de taakbelasting van de leraar veelal toeneemt. Ondanks differentiatie op drie niveaus delft de vooral zwakkere leerling het onderspit. Deze leerling heeft meer tijd nodig om leerstof eigen te maken, maar wordt gewurgd door het systeem. De leraar zit vast aan de leerstof die volgens de planning in een jaar behandeld moet zijn. De leerling staat dus nog steeds niet centraal.
4. **De positie van de leerling als gans:** Enkel de leerlingen die kunnen stilzitten, luisteren en antwoord geven indien gevraagd worden gevuld met kennis. Het kind is passief in plaats van actief, een lijdend voorwerp in plaats van een meewerkend voorwerp. Stevens en Biesta pleiten daarom voor een actievere rol van de leerling, wat belemmerd wordt door de drie bovengenoemde ankers.



Trends die vragen om een nieuwe schoolarchitectuur

In Nederland zijn enkele trends waar te nemen, waar het onderwijs op anticipeert., zoals de aandacht voor gepersonaliseerd leren, co-teaching en een andere groeperingsvorm (meerjarenklas) . Ook worden enkele voorbeeld situaties beschreven, zoals De Werkplaats in Bilthoven, Laterne Magica in IJburg en De School in Zandvoort en de methode LeerKRACHT. Hiermee krijg je als lezer een inkijkje in hoe het kan, en dat vind ik inspirerend. Greven beschrijft een nieuwe schoolarchitectuur die rust op 8 heipalen, 4 onderwijskundige en 4 organisatorische die het proces ondersteunen.

- Verschillen tussen leerlingen zijn het uitgangspunt;
- Er is sprake van dynamische groeperingsvormen;
- De school is een krachtige leeromgeving;
- De school biedt meersporig leren aan.
- Er is sprake van een heldere en vitale visie die leeft in de school;
- Het team vormt een professionele leergemeenschap en voelt zich verantwoordelijk voor elkaar;
- Er wordt elke dag geleerd, een stapje gezet richting de vastgestelde doelen.
- De leraar krijgt onder afgesproken condities ruimte om eigen keuzes te maken.

Gevolgen voor de opdracht van de IB-er

Op basis van de gesignaleerde trends en ontwikkelingen beschrijft Greven welke gevolgen dit heeft voor de IB-er. Deze moet immers meebewegen met de ontwikkelingen in de school om relevant te blijven. Ten eerste zal de IB-er het team ondersteunen in de vertaling van de visie naar het praktisch handelen. Daarbij stimuleert de IB-er collegiale samenwerking en gesprekken tussen leerkrachten onderling en doet daarbij zelf een stapje terug. Ten tweede gaat de IB-er zich qua ondersteuning meer richten op schoolontwikkeling en preventief werken. Ontwikkelen van onderwijs door leraren zelf is hierin essentieel en hierin kan de IB-er ondersteunend zijn. Greven noemt dit strategisch organiseren en benadrukt de ontwikkelfunctie van de IB-er. In dit proces is de IB-er supporter van leren door leraren en begeleidt hierin participierend. Ten derde zal de onderwijskundige schoolarchitectuur erop gestoeld moeten zijn dat verschillen de standaard zijn. In de schoolontwikkeling zal de IB-er dit als vertrekpunt moeten nemen, aansluitend op het preventief werken met de verschillen in plaats van het curatief werken om verschillen te verkleinen. Ten vierde zullen de schoolleider en IB-er hierin samen moeten optrekken en afspraken moeten maken over elkaars verantwoordelijkheden in de school: er is



dan sprake van gespreid leiderschap. Tot slot zal de IB-er de zelfregulatie van leerlingen kunnen bevorderen door hen te betrekken bij het proces, met de leerling praten in plaats van over hen. *De mate waarin je als school als gemeenschap opereert, is DE succesfactor voor schoolontwikkeling!*

Drie scenario's voor de toekomst van de IB-er

In het laatste hoofdstuk van het boek schetst Greven drie scenario's, die volgen uit of aansluiten op de visie van de school of het bestuur.

Het eerste scenario: de school kiest ervoor om geen IB-er te hebben.

Vanuit het vertrekpunt dat het kapitaal in het klaslokaal hoort kan de school ervoor kiezen om geen IB-er aan te stellen. Zeker als blijkt dat de meerwaarde niet meer duidelijk is en de taken veelal administratief van aard waren. Deze zouden ook aan een secretaresse overgedragen kunnen worden. Leraren zullen ondersteuning blijven vormgeven en zullen een beroep op eigen expertise en het team moeten doen voor consultaties. Het leerlingvolgsysteem blijft overeind, maar de algehele structuur steunt dus meer op het team in zijn geheel, op co-teaching van teamleden en enkel noodzakelijke administratie door een secretaresse. Dit scenario kan goed passen in de school als leergemeenschap, waarin leerkrachten meer initiatief nemen en minder afhankelijk zijn van externen. Daarnaast is het risico, bij het wegvallen van een coördinator, dat de scherpste en kwaliteit van de ondersteuning en het leren op schoolniveau afnemen.

Het tweede scenario: interne begeleiding in de klassieke school.

In de zogenaamde segmentale school zijn de vier ankers nog duidelijk aanwezig. Ook is er een duidelijke taakverdeling tussen IB-er en schoolleider: IB doet onderwijs en zorg, schoolleider doet financiën en personeel. In deze schoolsituatie blijft de IB-er de primaire schakel tussen leerkracht en vooral curatieve zorg. Vroeg signaleren en interveniëren zijn belangrijk, maar hierbij is het gemiddelde uit het lvs leidend. Gesprekken zijn dan ook vooral gericht op: wat is er met deze leerling aan de hand en hoe lossen we dat op? Daarin rust de primaire verantwoordelijkheid bij de leerkracht, die dit in meer of mindere mate uitvoert. Dit geeft ook de grenzen aan van de ondersteuningsstructuur. Risico's die Greven schetst zijn dat er veelal curatief gewerkt wordt, met toenemende druk op het systeem en de IB-er als administrateur. Ook blijven leerkrachten in isolement werken, waardoor persoonlijke of teambrede professionele groei uitblijft.

Het derde scenario: interne begeleiding in de school als leergemeenschap.

Dit scenario heeft de 8 heipalen als fundament. De IB-er functioneert in deze situatie als coördinator leren en innoveren, welke een aanscherping is van de kenniscoördinator. Dit is een ommezwaai van curatief brokken opruimen, naar systematisch en voortdurend de kwaliteit van het onderwijs en handelen verbeteren en zo schade voorkomen. De leerlingbespreking, IB-leerkracht of met het team,



vertrekt dan vanuit de positie 'Hoe kunnen we de onderwijspraktijk verbeteren?' Om hier een oplossing voor te vinden heeft het schoolteam alle delen nodig en de IB-er is hierin faciliterend, structurerend en maakt bijvoorbeeld gebruik van methodieken als LeerKRACHT. Periodiek bevragen en evalueren met

leerlingen en ouders vormen kernelementen in het creëren van meer kennis voor het aanbrengen van de verbeteringsslag. De data in het leerlingvolgsysteem dient als input en de IB-er analyseert, verbindt en interpreteert ten dienste aan team, leerlingen en ouders. In dit alles zitten schoolleider en IB-er samen op een tandem, zij helpen en faciliteren het leren. Samen vertalen zij de visie en kernwaarden in praktisch dagelijks handelen. Dit scenario is dus gericht op ontwikkeling, kwaliteitsbevordering van het handelen in de klas, op samenwerking. In de ommezwaai zal discussie en weerstand in het team kunnen ontstaan, zeker van teamleden die niet mee kunnen of willen in deze ontwikkeling. Een uitdaging voor zowel schoolleider als IB-er, welke een beroep doen op situationeel leiderschap.

De gouden driehoek van de IB-er

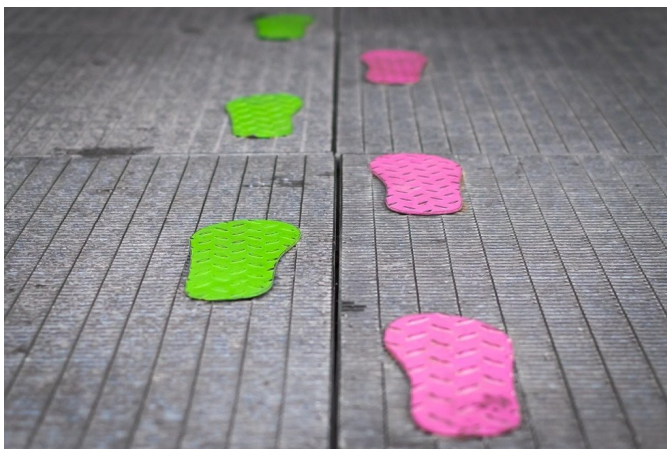
Greven sluit af met de gouden driehoek van de IB-er, welke bestaat uit drie kerntaken: 1.) Het vertalen van de visie in acties; 2.) Het ondersteunen van het leren door te verbinden; 3.) De leraar ruimte geven tot experimenteren en acties ten behoeve van ontwikkeling (van zichzelf en leerlingen). De IB-er is deel van het team, participeert hierin op verbindende wijze en laat alle spelers en zichzelf tot hun recht komen. Er zijn vele acties mogelijk die de IB-er kan inzetten om dit te verwezenlijken: modeling, collegiale consultaties en visitaties (als critical friend), talentgesprekken, audits, 1 minuut bezoeken, en meer. De IB-er organiseert de acties van binnenuit of plant expertise van buiten in, zowel formeel als informeel. De school zal zich moeten realiseren dat professionalisering meer is dan het volgen van cursussen of trainingen, dat er dagelijks op de werkplek geleerd wordt en dat dit leren nog meer kan opleveren dan een cursus.

Dan weer is de IB-er topcoach, soms meewerkend voorman (m/v), maar altijd gericht op het leren van het team.

Inspiratie

Met zijn boek inspireert Greven mij om hier een bijdrage aan te willen leveren. Ik zou graag in een school als leergemeenschap willen werken, onderwijs willen ontwikkelen en zo, als verbinder, bijdragen aan het groeien van het geheel. Waar sta ik nu? Al lezende heb ik gereflecteerd op mijn eigen praktijkervaring en daarin zitten meer elementen van scenario 2 dan 3, passend bij de fase van de school waar ik werkzaam was. Uitstapjes naar 3 waren er wel: we betrokken ouders als partners in het proces en dat werkte echt. Ook was ik meer gericht op kwaliteitsverbetering van het onderwijs in plaats van op individuele leerlingen. Maar er waren zeker ook dagen dat ik me meer administrateur en externe vraagbaak voelde dan kenniscoördinator. Als je begint met deze ommezwaai verwacht ik dat dit een valkuil zal zijn. Goed om op te anticiperen.

Terugkomend op de discussie taak en functie neemt Greven duidelijk stelling in. Wil de IB-er



participeren in de leergemeenschap dan kan dat enkel in een functie van participierend leiderschap. Samen met de schoolleider bouwen aan de architectuur van de school, vanuit visie en met kennis van zaken. Een prachtige uitdaging die ik niet in mijn eentje kan aangaan. Dit zal samen moeten: samen op weg naar een leergemeenschap, met het schoolteam. Het klinkt misschien als toekomstmuziek, zeker als je nog in een klassieke schoolsetting werkt, maar het gesprek hierover aangaan, met je schoolleider, teamleden en collega IB-ers is de eerste stap die kan leiden tot een verandering.

Dit boek draagt wat mij betreft bij aan een verdieping van dit gesprek. Het schetst helder en duidelijk het vroeger, hier en nu en geeft een kijkje in een aantrekkelijke toekomst. Deze verandering focust op ontwikkeling van leerlingen, van collega's en van jezelf als professional.

Ik wil die stap wel zetten. **Immers: *the journey of a thousand miles, starts with a single step.***

3. Evalueren volgens **de PPAAA methodiek**

Dit is een overzichtelijk en systematische aanpak om effectief te evalueren. Geschikt voor ondersteuningsplannen. Deze methodiek is ontworpen door Jan Oudeboon.

Evalueren

Het is noodzakelijk regelmatig (om de tien weken) het (ortho)pedagogisch, didactisch (en/of therapeutisch) handelen dat gericht is op het wegnemen van geconstateerde belemmeringen en/of het op gang brengen van het bij de leerling passende leer- en ontwikkelingsproces te evalueren. Hierbij kan het PP3A-model de leraar, als geheugensteuntje, van dienst zijn.

Het PP3A model

Het evalueren van een groepsplan, maar ook een handelingsplan of een eigen leerlijn (OPP) gebeurt in dit model steeds in vijf stappen:

1. Product-evaluatie

Omschrijf kort:

- Wat is de opbrengst?
- Wat is het resultaat?
- In hoeverre is het doel behaald?

2. Proces-evaluatie

Omschrijf kort:

- Waardoor is het doel wel of niet behaald?

Ondersteunende zinnen kunnen zijn:

<i>Waardoor wel:</i>	<i>Waardoor niet:</i>
○ Dankzij de inzet van ○ Mede door aanpassingen in ○ Met behulp van (denk aan middelen) ○ Door de aangeboden leerstof ○ Klasgenoten hebben ○ Door X zijn eigen inzet ○ Door extra tijd / aandacht / aanpassingen in	○ Door de onderwijsbeperkingen (concreet omschrijven) kan X niet ○ Ondanks de inzet van ○ Klasgenoten zijn ○ Door gebrek aan tijd/ aandacht/ energie/motivatie ○ Methodes zijn: ○ Door de groepsgrootte ○ Door een onoverzichtelijk ○ Door de huidige situatie op het gebied van

3. Aanbevelingen (voor de leerling)

- Wat werkt goed en wat werkt bij deze leerling echt niet?
- Is de onderwijs- of ondersteuningsbehoefte veranderd?
- Is er nieuwe informatie die van invloed is op de aanpak?

4. Aanknopingspunten (voor de leraar)

- Wat zou je nu anders doen?
- Welke aandachtspunten zijn er nu?

- Welke pedagogische of didactische aanwijzingen dienen aangepast te worden?

5. Afspraken

- Wat zijn de nieuwe afspraken?
- Welke doelen worden gesteld voor de komende periode?
- Wie doet wat en wanneer?
- Komt er een nieuw ondersteuningsplan of stoppen we nu met de extra ondersteuning?